

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

Hallituksen esitys 33/2015 vp

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSEKSI AUTOVEROLAIN SEKÄ AJONEUVOVEROLAIN MUUTTAMISEKSI

Autoverolaki

Autoveron alennus

Esityksessä ehdotetaan autoveron alennusta siten, että pieni- ja keskipäästöisten autojen autoveroa alennetaan neljässä eri vaiheessa vuosina 2016 - 2019.

Autoveronalennukset ovat tervetulleita, koska ne edistävät periaatteessa uusien autojen hankintaa ja samalla nuorentavat autoverokantaa, mikä puolestaan parantaa sekä liikenneturvallisuutta että vähentää autokannan hiilidioksidipäästöjä. Suunta on oikea, mutta muutosten käytännön vaikutukset ovat vähäiset. Suomen perusongelmana pysyy edelleen se, että autokannan keski-ikä on korkea.

Autoveron syrjivyyden poistaminen

Autoverolakiin esitetään muutosta, jonka mukaan autoverotusta toimitettaessa tulee erikseen varmistua, että toisesta jäsenvaltiosta autoa tuovalle ei määrätä suurempaa autoveroa kuin vastaavassa Suomessa jo rekisteröidyssä autossa on veroa jäljellä. Muutos on tervetullut ja se varmistaa sen, että käytettynä autoja Suomeen tuovat eivät joudu maksamaan liikaa autoveroa.

Aikaisempien virheellisten verotusten korjaaminen

Useat käytetyn auton Suomeen tuoneet ovat joutuneet maksamaan liikaa veroa. Tulli muutti aikaisempaa virheelliseksi todettua verotuskäytäntöä korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen (KHO:2014:182) jälkeen joulukuussa 2014.

Lakiesityksen mukaan autoja maahantuoneen tulisi itse hakea takaisin liikaa maksuunpantua veroa. Keskimääräinen palautettava vero on vähän yli 1 300 euroa.

Virheellisissä autoverotuksissa on kyse siitä, että lain sisältö on ollut virheellinen sekä siitä, että autoverotusta toimittanut Tulli on virheellisesti soveltanut lainsäädäntöä, joka on ollut ristiriidassa EU-oikeuden kanssa. Tämän takia ei ole kohtuullista eikä oikein, että vero palautetaan vain verovelvollisen hakemuksesta.

Hyvään hallintoon kuuluu se, että viranomaistoiminnassa tehdyt väärät verotukset korjataan viranomaisaloitteisesti. Näin on toimittu aikaisemmin yksityishenkilöiden osalta esimerkiksi nk. autoverotuksen elvin osalta (autoverosta virheellisesti peritty arvonlisävero). On tarpeetonta edellyttää, että jokainen verovelvollinen erikseen tekee oman hakemuksen veron palauttamiseksi.

Veronmaksajain Keskusliitto esittää, että lakiesitystä muutetaan niin, että virheelliset verotukset oikaistaan ensisijaisesti viranomaisaloitteisesti.

Yleinen oikeustaju ei voi hyväksyä sitä, että virheellistä lainsäädäntöä ja verotuskäytäntöä ylläpitänyt valtio hyötyy siitä, että asioiden käsittely tuomioistuimissa on hidasta. Se, että autoverolakia korjataan jälleen kerran vasta Unionin tuomioistuimen ja korkeimman hallinto-oikeuden langettavan päätöksen jälkeen, kertoo sen, että autoverovalmistelussa ei kaikki ole ollut kohdallaan aikaisempina vuosina.

Tämän takia aikaa, jolta virheelliset veropäätökset korjataan, tulee pidentää. Pidentämällä ajanjaksoa, jolta virheelliset verotuksen korjataan, vältetään valtiota vastaan nostettavat mahdolliset vahingonkorvausoikeudenkäynnit. Nykyinen autoveroprosentin porrastus hiilidioksidipäästöjen perusteella otettiin käyttöön vuonna 2008.

Veronmaksajain Keskusliitto esittää, että lakiesitystä muutetaan niin, että virheelliset verotuspäätökset oikaistaan vuodesta 2008 alkaen. Lisäksi virheellisesti palautuville veroille valtion tulee maksaa korkoa.

Ajoneuvoverolaki

Esityksen tarkoituksena on lisätä ajoneuvoveron tuottoa korottamalla perusveron tasoa 36,50 eurolla vuodessa koko autokannan osalta. Suunniteltu ajoneuvoveron korottaminen on jo kolmas ajoneuvoveron korotus lyhyen ajan kuluessa. Ensimmäinen korotus tapahtui vuoden 2013 alusta ja toinen tapahtuu vuoden 2016 alusta. Esitetyn korotuksen arvioidaan lisäävän valtion verotuloja vuosittain 100 miljoonalla eurolla vuodesta 2017 alkaen.

Kaikkien autojen ajoneuvoveron saman suuruinen euromääräinen verotason korotus merkitsee sitä, että suhteellisesti suurin korotus kohdistuu vähäpäästöisiin autoihin samalla kun suhteellisesti pienin korotus kohdistuu autoihin, joilla on suuret hiilidioksidipäästöt.

Mikäli ajoneuvoveron ympäristöohjausta haluttaisiin lisätä, korotusten pitäisi olla suurempi autojen osalta, joilla on suuret hiilidioksidipäästöt.

Helsingissä 14.10.2015

Juha Koponen
johtava lakimies